

TURGUTLU REHBERLİK VE ARAřTIRMA MERKEZİ

ÇOCUĞA YÖNELİK
şİDDET VAKALARININ TESPİTİ VE
BİLDİRİMİ

ÖĐRET MEN KILAVUZU

şİddet nedir?

şİddet türleri
nelerdir?

Aileiçi şİddet
nasıl farkedilir?

İhmal ve istismar
bildirim süreci

ŞİDDET NEDİR?

Adalet Bakanlığı Ev İçi Şiddet Kılavuzuna göre şiddet, bireyin fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik yönden zarar görmesiyle ya da acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranıştır. Şiddet, özel veya kamusal alanda (evde, aile bireyleri arasında, sokakta, iş yerinde) meydana gelebilir.

ÇOCUĞA YÖNELİK ŞİDDET

Çocuğa yönelik şiddet, bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya istismar, ihmal ya da ihmalkâr muamele, ırza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameledir.

Şiddet toplumsal bir sorundur. Bu şiddet kültürü okul çağındaki çocuk ve ergenleri de içine alarak gelecek nesiller için risk barındırmaktadır. Bu nedenle şiddetle mücadele önlenmesi ve müdahale

ŞİDDET TÜRLERİ NELERDİR?

Çocuğa yönelik şiddet, bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya istismar, ihmal ya da ihmalkâr muamele, ırza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameledir.

Şiddet toplumsal bir sorundur. Bu şiddet kültürü okul çağındaki çocuk ve ergenleri de içine alarak gelecek nesiller için risk barındırmaktadır. Bu nedenle şiddetle mücadele önlenmesi ve müdahale edilmesi gereken önemli bir konudur.

FİZİKSEL ŞİDDET

PSİKOLOJİK ŞİDDET

CİNSEL ŞİDDET

EKONOMİK ŞİDDET

CİNSEL ŞİDDET

AİLE İÇİ ŞİDDET NASIL FARK EDİLİR?

Erken yaşlardan itibaren şiddet görmek ve şiddetin sistematik halde sürdürülmesi çocuğun beyin gelişimine ve ruh sağlığına zarar verir.

14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda genel amaç olarak "Türk Milletinin bütün fertlerini, beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek" hükmü bulunmaktadır.

Bu kapsamda eğitim öğretim ortamları öğrencilerin her alandaki gelişimlerini desteklemeli ve koruyucu olmalıdır. Okul ortamı ve öğretmenler çocuğun gelişim desteği konusunda önemli rol oynar.

Psikolojik Göstergeler Ayrılma kaygısı Düşük benlik saygısı Övgüye tahammül edememe Kabul ihtiyacı Otoriteye korku Öfke	Sosyal Göstergeler İlişki kurmada zorluk İzole olma Oyunlarda agresif davranma Uygunsuz bağlanma İlişkilerde aşırı hassasiyet
Fiziksel-Davranışsal Göstergeler Altını ıslatma Yaralanmalar Somatik problemler Dağınık görünüş Dikkat azalması Hiperaktivite Tutarsızlık Kontrolcülük Suça karışma	Öğrenme Göstergeleri Dil ve bilişsel gelişiminde gecikmeler İletişim becerilerinin zayıflaması Hızlı Unutma Bulanık zihin

İHMAL & İSTİSMAR

İHMAL

Çocuk ihmali, bir çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmaması, güvenliğinin tehlikeye atılması ve fiziksel, duygusal ya da eğitimsel gereksinimlerinin ihmal edilmesi durumudur. Çocuk ihmali, çeşitli şekillerde ortaya çıkabilir:

Fiziksel İhmal: Çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmaması, örneğin yetersiz beslenme, temiz giysi, uygun barınma ve sağlık hizmetleri sağlanmaması.

Eğitimsel İhmal: Çocuğun eğitim gereksinimlerinin karşılanmaması, okul devamsızlığı veya eğitim fırsatlarının ihmal edilmesi.

Duygusal İhmal: Çocuğun duygusal destek ve ilgiye ihtiyaç duymasına rağmen bu desteğin verilmemesi, duygusal güvenliğin sağlanmaması.

Tıbbi İhmal: Çocuğun sağlık sorunlarının göz ardı edilmesi, gerekli tıbbi tedavinin veya bakımın sağlanmaması.

İHMAL DURUMUNDA YAPILACAKLAR:

İhmal edildiği düşünülen öğrenci ile rehber öğretmen ve okul idaresi bilgisinde görüşme yapılır.

Aile görüşmesi yapılır ve ihmal nedenleri belirlenir.

İhtiyacına göre öğrenciyi sağlık kuruluşlarına ve gerektiğinde ASPB'ye bağlı il/ilçe müdürlüklerine bildirilmek üzere okul yönetimine bilgi verir.

Maddi yoksunluk durumlarında aileyi valilik, kaymakamlık, belediye ve ASPB gibi ilgili kurumlara yönlendirir.

İSTİSMAR

Fiziksel İstismar: Çocuğa karşı; sağığına, yaşamaına, gelişimine veya onuruna zarar veren ya da zarar verebilme olasılığı yüksek, kasıtlı fiziksel güç kullanılmasıdır.

Cinsel İstismar: Çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olamayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı ya da toplumun yasalarına, sosyal normlarına aykırı olacak şekilde bir cinsel etkinliğe dahil edilmesidir.

Duygusal İstismar: Ebeveyn ya da çocuğa bakan kişinin davranışları ya da sözleriyle çocuğun ruh sağığını bozacak etkide bulunması ve çocuğun bu nedenle büyüme gelişme ve ruh sağığı açısından genetik kapasitesine ulaşmasının engellenmesidir. Bu durum bir süreç içinde, pek çok defalar tekrarlanabileceğı gibi, tek bir seferde de gerçekleşebilir.

İSTİSMAR SONUCUNDA ÇOCUKTA GÖRÜLEBİLECEK DURUMLAR:

- Dissosiyasyon geliştirme
- İletişimde azalma
- Sınır kontrolünde zorluk
- Riskli davranışların artması
- Yaşa uygun olmayan cinsel bilgi
- Okuldan kaçma
- Sinirlilik
- Madde kullanımı
- İçe kapanma
- Saldırganlık
- Kendine zarar verme

BİLDİRİM SÜRECİ

Çocuğa yönelik işlenen suçlar “çocuğun ihmal ve istismarı” başlığı altında toplanmaktadır. Çocuğu ihmal ve istismardan korumak ve duruma müdahale etmek kapsamında kamu görevlisinin sorumlulukları kanun ve yönetmeliklerle belirtilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin hükümlerine göre, “çocuğun bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya suistimale, ihmal ya da ihmalkâr muameleye, ırza geçme dâhil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri almak” hususunda taahhütte bulunmuştur. (Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, 19. Madde)

5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununa göre alınacak tedbirler ve kimler için bu tedbirlerin alınacağı açıklanmıştır.

TCK 278 Suçu Bildirmeme Suçu ve TCK 279 Kamu Görevlisinin Suçu Bildirmeme Suçu açıklanmıştır.

TCK 278

TÜRK CEZA KANUNUNA GÖRE SUÇU BİLDİRMEME SUÇU

İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) İşlenmiş olmakla birlikte, sebebiyet verdiği neticelerin sınırlandırılması hâlen mümkün bulunan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, yukarıdaki fıkra hükmüne göre cezalandırılır. (3) Mağdurun onbeş yaşını bitirmemiş bir çocuk, bedensel veya ruhsal bakımdan özürlü olan ya da hamileliği nedeniyle kendisini savunamayacak durumda bulunan kimse olması hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılır”.

TCK 279

TÜRK CEZA KANUNUNA GÖRE SUÇU BİLDİRMEME SUÇU

Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Fıkralara göre verilecek ceza, yarı oranında artırılır”.

BİLDİRİM SÜRECİ

Bilgiyi ilk alan öğretmen/ personel durumu okul idaresine bildirmelidir.

Okul Müdürü çocuğun kimlik bilgileri, istismar kuşkusu yaratan durumun tanımı gibi bilgileri içeren bildirim tutanağını Emniyet Görevlisine imza karşılığı teslim etmek üzere hazır tutmalıdır.

Okul Müdürü tarafından İl/ilçe Milli Eğitim Müdürlüklerine ayrıntı belirtmeden, yalnızca bildirim gerçekleştirildiğine dair belge kapalı zarf içerisinde gönderilmelidir.

Sürecin ivedilikle ilerleyebilmesi için kamu görevlisi Cumhuriyet Savcılığına doğrudan bildirimde bulunabilir.

BİLDİRME YÜKÜMLÜLÜĞÜ,

**SADECE OKUL REHBER ÖĞRETMEN/PSİKOLOJİK
DANIŞMANI YA DA OKUL YÖNETİMİNE AİT DEĞİLDİR.**

BİLİNMESİ GEREKENLER

- Çocuğun yüksek yararı adına gizliliğe önem verilmeli, vaka 3.kişiler ile paylaşılmamalıdır.
- Okul Müdürünün durumu yetkili makamlara bildirmediği durumlarda, bilgi sahibi olan diğer kişi/kişiler tarafından en kısa sürede bildirimde bulunulmalıdır.
- İstismar durumunun paylaşımı sonrasında bildirim ivedilikle yapılmalıdır. Aile içi şiddet ve ihmal/istismar vakalarında aileye bilgi verilmeden bildirim yapılabilir.
- Çocuğun istismar beyanının gerçekliği sorgulanmaz. İhmal ve istismar şüphesi bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmesi için yeterlidir.

OKUL YÖNETİMİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

GİZLİLİK

Gizlilik konusunda gerekli tedbirleri almak.

Gereken resmi yazışmaları yürütmek.

Bildirim tutanağını kapalı zarf içerisinde yetkili makamlara teslim etmek.

Öğrenci/veli/öğretmene yönelik psikososyal çalışmaların yürütülmesini sağlamak Okul Rehber Öğretmeni bulunmayan kurumlar psikososyal destek talebini RAM'dan talep edebilir.

Okul ortamının güvenliğini sağlamak

YETKİLİ MAKAMLAR

Gelen bilgi ile kovuşturma yapmak sadece kolluk kuvvetlerine ait bir görevdir.

1. Polis Merkezleri ve Jandarma Karakolları

Mağdur veya şiddete uğrama tehlikesi altında bulunanlar, bulundukları yerin yakınındaki polise veya jandarma karakoluna başvurarak şikayette bulunabilirler. Polis veya jandarma, derhal tedbir alınması gereken durumlarda önleyici ve koruyucu tedbirleri alır, diğer durumlarda Cumhuriyet Savcılığına yönlendirir.

2. Cumhuriyet Başsavcılığı

Şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi altında bulunan kişiler, adliyede Cumhuriyet Savcılığına da başvurarak şikayette bulunabilir ve gerekli tedbirlerin alınmasını isteyebilirler.

3. Aile Mahkemesi Hâkimliği

Mağdur veya şiddete uğrama riski olanlar, bulundukları ilin Aile Mahkemesi hâkimine giderek, şiddeti önlemeye yönelik tedbirleri ve koruyucu tedbirlerin alınmasını isteyebilirler. Aile Mahkemesinin bulunmadığı yerlerde, Asliye Hukuk Mahkemesi hâkimine başvuruda bulunulabilir. Hâkim gerekli olan önleyici ve koruyucu tedbirlere karar verir.

Ayrıca;

- Alo 183; Aile, Kadın, Çocuk ve Özürlü Sosyal Hizmet Danışma Hattı

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı olarak çalışan ALO 183 hattı, şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan ve desteğe gereksinimi olan kişilere psikolojik, hukuki ve ekonomik alanda danışmanlık hizmetleri sunmakta ve yararlanabilecekleri hizmet kuruluşları konusunda bilgi vermektedir.

Alo 183 ücretsizdir ve Türkiye'nin her yerinden 7 gün 24 saat ulaşılır.

- Acil Telefon Hatları

ALO 183 dışında acil durumlarda başvurulabilecek telefon hatları şunlardır:

ALO 155 Polis İmdat,

ALO 156 Jandarma İmdat

112 ACİL

0212 656 96 96 Aile İçi Şiddet Acil Yardım Hattı

- Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri

Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünde, varsa Aile ve Sosyal Politikalar İlçe Müdürlüğünde, Aile Danışma Merkezleri ve Toplum Merkezlerinde ücretsiz olarak;

Danışmanlık Rehberlik Yönlendirme hizmetleri verilmektedir.

- ŞÖNİM (Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi)

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, şiddet uygulayan ve şiddete maruz kalanlara yönelik verilen tedbirlerin etkin olması için izleme yapan birimlerdir. Bu merkezlerde hukuki, psikolojik, mesleki ve danışma gibi farklı alanlarda hizmetler sunulmaktadır.